ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ
ЛІСОВОГО ТА МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Лісове господарство Тернопільщини

КАРТА ЛІСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

1. ДП «Бережанське лісомисливське господарство»
2. ДП «Бучацьке лісове господарство»
3. ДП «Кременецьке лісове господарство»
4. ДП «Тернопільське лісове господарство»
5. ДП «Чортківське лісове господарство»
6. Природний заповідник «Медобори»

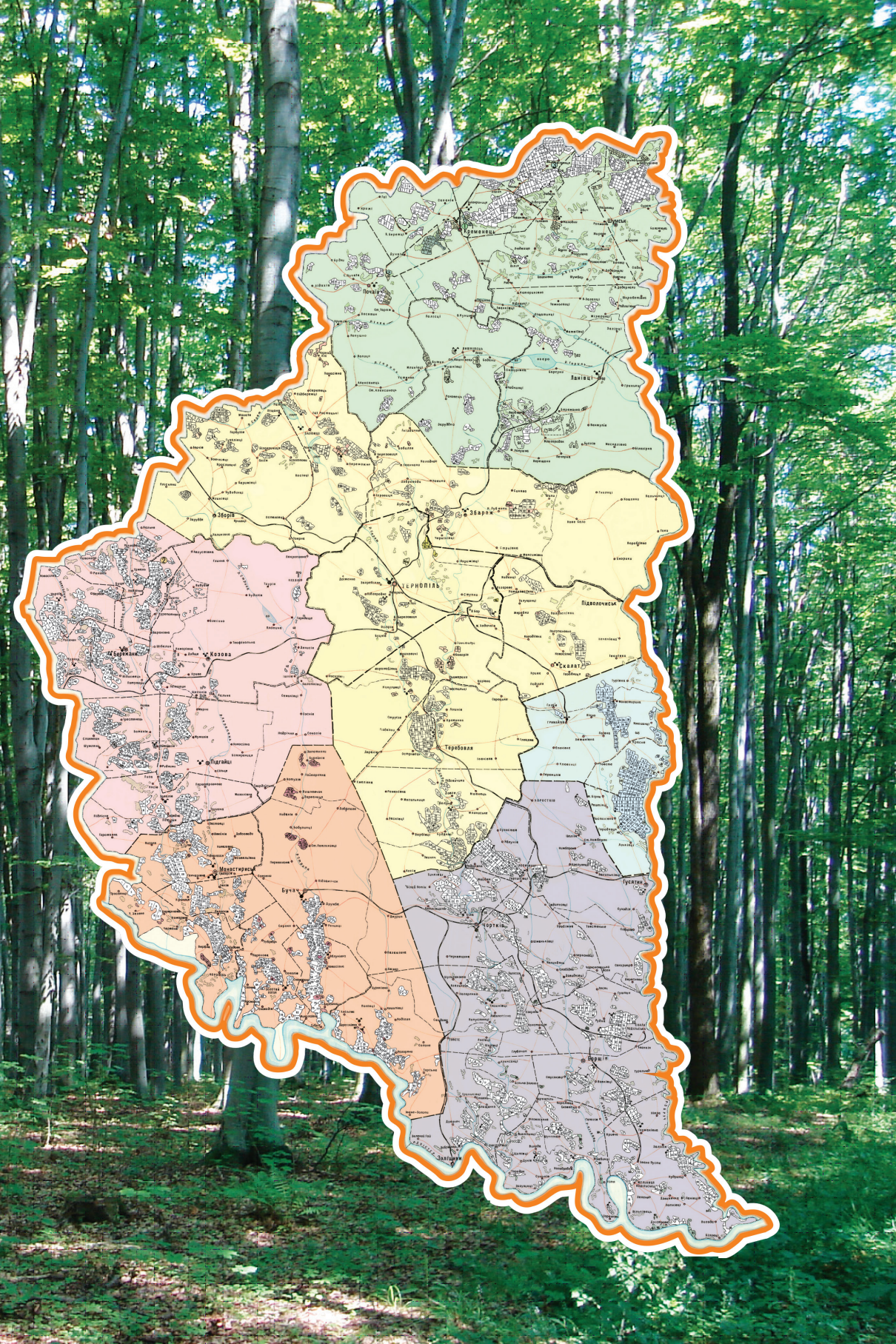
Кременець
Шумськ
Почаїв
Ланівці
Збараж
Зборів
Тернопіль
Підволочиськ
Скалат
Козова
Бережани
Теребовля
Підгайці
Монастириськ
Бучач
Гусятин
Чортків
Борщів
Заліщики

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ
ЛІСОВОГО ТА МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Лісове господарство Тернопільщини

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВОГО ТА МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Сучасні ліси Тернопільщини – це зелені скарби, набуті клопіткою працею декількох поколінь лісівників області.

І ліс віддячує людям сторицею, виконуючи самим своїм існуванням найрізноманітніші корисні функції – водоохоронні, грунто-захисні, санітарно-гігієнічні, естетичні тощо.

Тернопільські ліси це не стільки джерело деревної сировини, скільки могутній фактор стабілізації природного навколишнього середовища, надійна складова частина єдиної екологічної системи природоохоронних територій України.

До складу Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства входить шість підприємств:

- ДП «Бережанське лісомисливське господарство»
- ДП «Бучацьке лісове господарство»
- ДП «Кременецьке лісове господарство»
- ДП «Тернопільське лісове господарство»
- ДП «Чортківське лісове господарство»
- Природний заповідник «Медобори»

Загальна кількість лісництв – 44.

Кількість майстерських дільниць – 145.

На підприємствах управління працює понад 1500 осіб.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСІВ ОБЛАСТІ

Тернопільська область відноситься до малолісистих областей України. Площа земель лісогосподарського призначення області становить 201,4 тис.га, з них 183,2 тис. га земель, вкритих лісовою рослинністю. Лісистість області становить 13,3%. На одного жителя області припадає 0,19 га вкритих лісом земель.

Ліси на території області розташовані нерівномірно та зосереджені, в основному, у північній (з переважанням соснових деревостанів) і північно-західній частині (бук, граб), де лісистість досягає 20-25%, а також у південній частині (дуб, граб), де лісистість досягає 14-18%.

Розподіл загальної площі земель лісового фонду області за відомчою підпорядкованістю:

- підприємства Держаного агентства лісових ресурсів України, державні лісогосподарські підприємства - 157,7 тис. га (78,3%);
- органи місцевого самоврядування (ліси державної власності) - 23,6 тис. га (11,7%);
- землі державної власності, які не надані у користування - 9,8 тис. га (4,9%);
- Міністерство інфраструктури України - 3,7 тис. га (1,8%);
- інші лісокористувачі - 6,6 тис. га (3,3%).

У постійному користуванні державних підприємств, що входять до сфери управління Тернопільського обласного управління лісового та мисливського господарства перебуває 157,7 тис. га лісів області (78,3 %).

За останні 5 років загальна площа земель лісогосподарського призначення зросла на 0,8 тис. га. Запас деревини в лісах оцінюється в межах 32,31 млн м3. Середній запас на 1 га в лісах управління становить 223 м3. Середній приріст на 1 га

вкритої лісом площі 3,63 м3. Середній вік деревостанів 62 роки, відбувається поступове старіння лісів, що впливає на їх санітарний стан. Площа вкритих лісовою рослинністю ділянок становить 145,1 тис. га.

Лісова сертифікація – оцінка відповідності системи ведення лісового господарства встановлена міжнародними вимогами щодо управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку. Метою лісової сертифікації є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних загальновизнаних стандартів. Станом на 1 січня 2018 року площа сертифікованих лісів становить 147,2 тис. га (93,3%). Сертифікацію отримали всі лісогосподарські підприємства крім природного заповідника «Медобори». Лісова сертифікація проведена за міжнародною схемою Лісової опікунської ради (FSC).

В усіх лісогосподарських підприємствах управління впроваджена і функціонує єдина державна система електронного обліку деревини, яка забезпечує точний облік лісоматеріалів на лісосіці в online режимі за рахунок маркування деревини спеціальними бирками зі штрих-кодом та застосування мобільних електронних пристроїв при здійсненні облікових операцій. Система дозволяє вести електронний облік із приймання, переміщення, інвентаризації та реалізації деревини.

Розподіл лісів за категоріями в залежності від основних виконуваних ними функцій:

• ліси природоохоронного, наукового та історико-культурного призначення - 42,8 тис. га (29,5%);
• рекреаційно-оздоровчі ліси - 25,0 тис. га (17,2%);
• захисні ліси - 18,1 тис. га (12,5%);
• експлуатаційні ліси - 59,2 тис. га (40,8%).

Вікова структура вкритої лісом площі:

• молодняки - 25,6 тис. га (17,6%);
• середньовікові - 74,2 тис. га (51,1%);
• пристигаючі - 22,4 тис. га (15,5%);
• стиглі і перестійні - 22,9 тис. га (15,8%).

Розподіл за основними лісоутворюючими породами:

• хвойні - 20,5 тис. га (14,1%);
• твердолистяні - 119,5 тис. га (82,4%);
• м'яколистяні - 4,8 тис. га (3,3%);
• інші деревні породи та чагарники - 0,3 тис. га (0,2%).

Породний склад:

• хвойні - 5,57 млн м3 (17,2%);
в тому числі: сосна - 4,61 млн м3 (14,3%);
ялина - 0,4 млн м3 (1,2%);
модрина - 0,5 млн м3 (1,5%);
• твердолистяні - 25,71 млн м3 (79,6%);
в тому числі: дуб - 16,72 млн м3 (51,7%);
бук - 3,35 млн м3 (10,4%);
ясен - 1,90 млн м3 (5,9%);
граб - 3,08 млн м3 (9,5%);
• м'яколистяні - 0,99 млн м3 (3,1%);
в тому числі: береза - 0,58 млн м3 (1,8%);
осика - 0,02 млн м3 (0,06%);
вільха - 0,20 млн м3 (0,6%);
• інші деревні породи та чагарники - 0,04 млн м3 (0,1%).

ВІКОВА СТРУКТУРА ВКРИТОЇ ЛІСОМ ПЛОЩІ

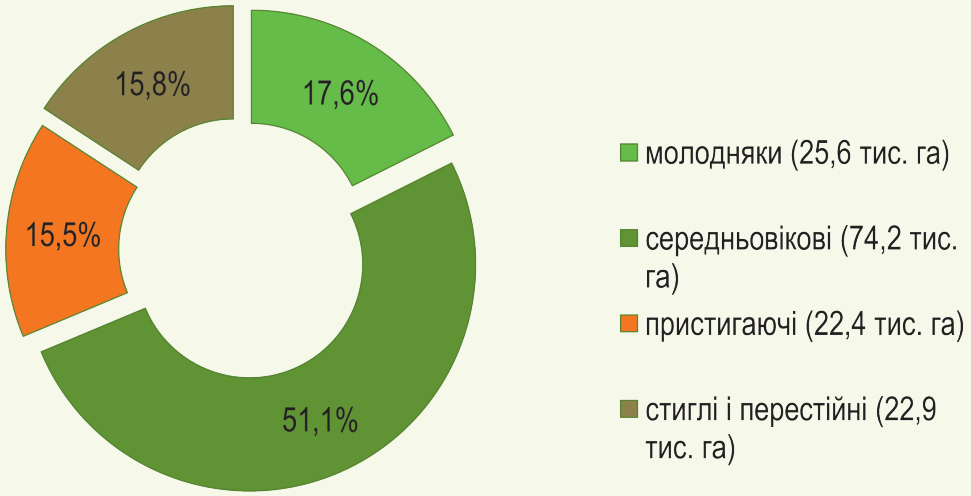

Характеристика земель лісового фонду і запасів деревостанів

Панівні породи, господарства	За даними безперервного лісовпорядкування 2017 року	
	площа, га	запас, тис. куб. м
ХВОЙНІ	**20434**	**5574,19**
сосна	15427	4606,07
ялина	2496	446,96
модрина	2500	519,04
ТВЕРДОЛИСТЯНІ	**119480**	**25714,89**
дуб високостовбурний	79313	16613,73
дуб низькостовбурний	711	106,01
бук	13605	3349,58
ясен	7600	1901,97
граб	14204	3081,15
М'ЯКОЛИСТЯНІ	**4836**	**988,58**
береза	2808	580,78
осика	118	21,73
вільха	1099	196,15
ІНШІ ДЕРЕВНІ ПОРОДИ ТА ЧАГАРНИКИ	**326**	**39,3**
РАЗОМ	**145076**	**32316,96**

ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ ТА ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ

Питання нарощування лісистості області включено до пріоритетних напрямків розвитку лісогосподарської галузі. Забезпечення розширеного відтворення лісів є одним з важливих завдань. Лісогосподарськими підприємствами управління за останні 60 років починаючи з 1953 до 2013 року відтворення лісів проведено на площі 116,6 тис. га. В останні роки – щорічно на площі 600-700 га.

Про велику питому вагу лісовідновних робіт у загальному обсязі лісогосподарської діяльності свідчить те, що 91,4 тис. га або 63% всіх лісів області займають штучно створені насадження.

Тернопільщина – область малолісна, грунтово-кліматичні умови сприятливі для ведення лісового господарства, дібровні умови місцезростання становлять майже 90% площі державного лісового фонду. Тому головним завданням лісівників області є вирощування цінних дубових насаджень.

Залісення зрубів та збільшення площі лісів проводиться шляхом лісовідновлення і лісорозведення.

Із загальних обсягів відтворення лісів за п’ять останніх років на

площі 3,5 тис.га природне поновлення становило 10,6% (370 га).

Для реалізації завдань з відновлення лісів та лісорозведення створено відповідну виробничу базу.

На підприємствах управління функціонують 53 га лісових розсадників, 0,8 га тепличних комплексів, де вирощують в останні роки 7-8 млн шт. стандартного садивного матеріалу.

Для отримання якісного лісового насіння створена постійна лісонасіннєва база площею 864 га в т.ч.:

- 110 га селекційних (клонових та родинних) лісонасіннєвих плантацій 1-го порядку;
- 448 га постійних лісонасіннєвих ділянок;
- 306 га генетичних резерватів;
- 162 шт. плюсових дерев.

Удосконалюються технології лісовирощування, зокрема, із застосуванням вологонакопичувачів та стимуляторів росту.

Щорічно заготовляється 30-32 тонни лісового насіння, в т.ч. 25 тонн дуба звичайного.

Розміри суцільних зрубів та обсяги відтворення лісів (га)

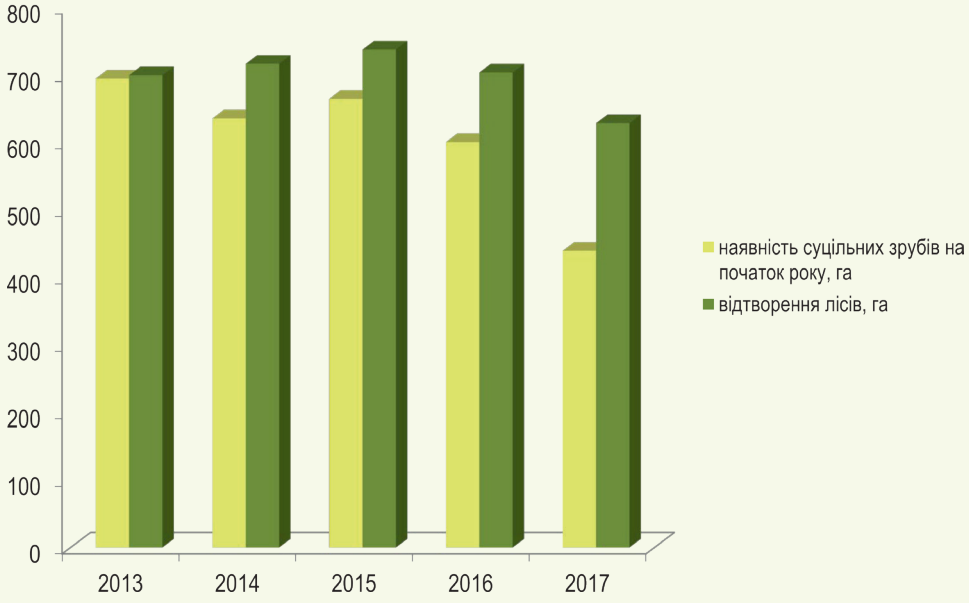

ОХОРОНА І ЗАХИСТ ЛІСІВ

Захист лісів від шкідників та хвороб лісу є невід'ємною частиною ведення лісового господарства області. Попередження та профілактика випадків масового розмноження шкідників та хвороб є основною передумовою для створення стійких, високопродуктивних деревостанів, поліпшення якісного складу та приведення лісистості до науково обґрунтованих значень.

Загальна площа осередків шкідників та хвороб лісу в насадженнях держлісфонду станом на 01.01.2018 року становить 5567 га, в тому числі: шкідники лісу - 706 га, хвороби лісу - 4861 га. Площі осередків шкідників та хвороб лісу протягом інвентаризаційного періоду збільшилися в цілому на 473 га або 9,3% і у відсотковому відношенні до загальної площі держлісфонду становлять 3,6%.

Основні хвороби лісових насаджень лісогосподарських підприємств:

- опеньок осінній 2072 га (42,6%);
- комплексний осередок некрозно-ракових хвороб і стовбурних гнилей (смертельна хвороба ясена) 1317 га (27,1%);
- бактеріальний рак ясена 484 га (10,0%);
- коренева губка 402 га (8,3%);
- поперечний рак дуба 167 га (3,4 %);
- трутовики 139 (2,9%);
- інші хвороби 280 га (5,7%).

ДИНАМІКА ОСЕРЕДКІВ ШКІДНИКІВ ТА ХВОРОБ ЛІСУ, га

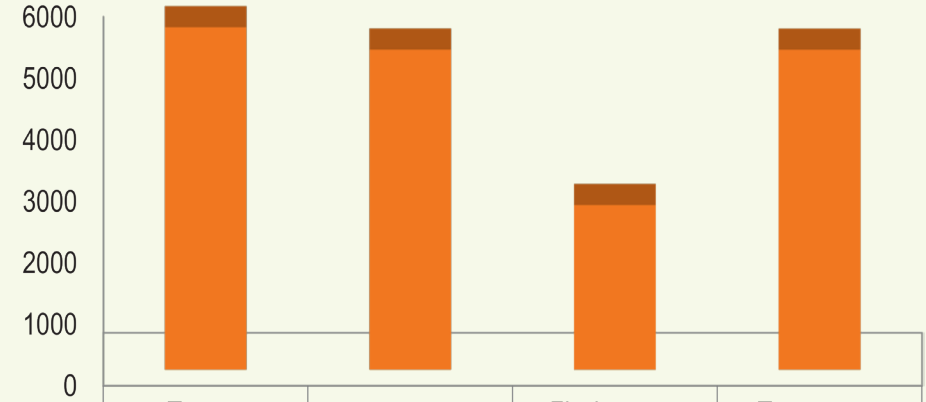

	Площа осередків шкідників та хвороб лісу	в т.ч. площа, що потребує проведення заходів боротьби	Ліквідовано заходами боротьби	Проведено захист лісів біологічним методом
2017 рік	5567	5204	2681	5203

У протипожежному відношенні ліси Тернопільщини характеризуються відносно високою протипожежною стійкістю і мають середній (III клас) пожежної безпеки, тільки на території Кременецького, Шумського та частково Зборівського районів, де зосереджені в основному хвойні насадження, характеризуються вищим класом пожежної безпеки.

Основною причиною виникнення загоряння в лісах держлісфонду є необережне поводження людей з вогнем у лісі, а також весняні й осінні сільгосппали, випалювання трави, спалювання сміття та пожнивних решток.

Із заходів направлених на недопущення й попередження лісових пожеж підприємства управління щороку влаштовують 150 км мінералізованих смуг, проводять догляд за мінералізованими смугами протяжністю 500 км, встановлюють понад 100 знаків наглядної агітації на протипожежну тематику.

За незаконну порубку, пошкодження та знищення лісових культур і молодняка, відповідно до статті 65 Кодексу України «Про адміністративні правопорушення», передбачено адміністративну відповідальність у вигляді накладення на правопорушника штрафу в розмірі від п'яти до десяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Окрім цього, відповідно до статті 68 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», застосування заходів адміністративної відповідальності не звільняє від обов'язку компенсації шкоди, а тому згідно з діючим законодавством особа, що винна у незаконній рубці дерев зобов'язана також відшкодувати збитки, що були заподіяні внаслідок незаконної рубки.

ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Лісові ресурси служать основою економічної системи ведення лісового господарства. За рахунок використання лісових ресурсів лісове господарство отримує власні кошти для відтворення лісів, проведення лісівничих, лісоохоронних та інших заходів. Деревина заготовляється в порядку рубок головного користування, здійснення заходів з формування і оздоровлення лісів та інших рубок. Лімітом заготівлі деревини в порядку рубок головного користування є розрахункова лісосіка, яка затверджується з урахуванням принципів безперервності та невиснажливості використання лісових ресурсів.

Загальні обсяги заготівлі ліквідної деревини в лісах Тернопільського ОУЛМГ

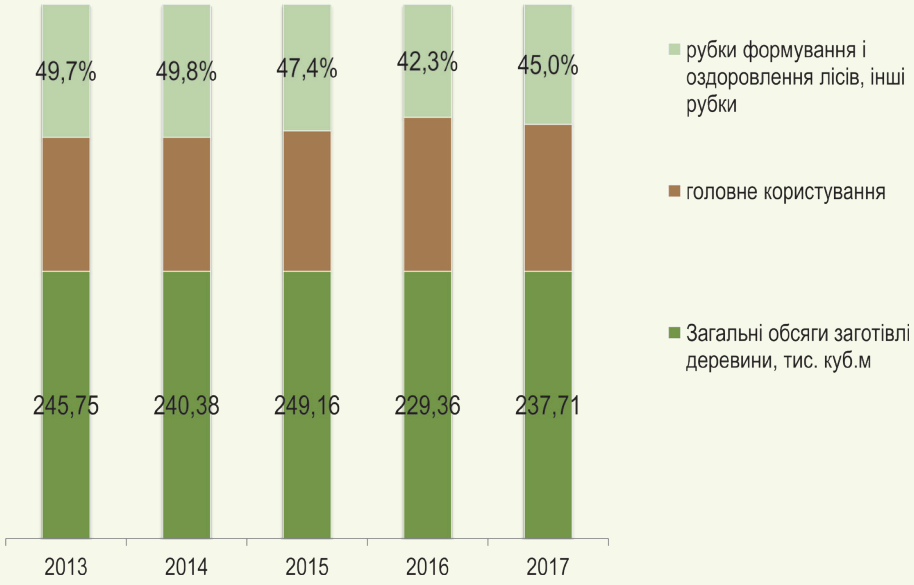

Використання лімітів заготівлі в порядку рубок головного користування

Роки	Розрахункова лісосіка, тис. куб. м	Фактична заготівля, тис. куб. м	Відсоток від розрахункової лісосіки
2013	129,1	123,5	95,7
2014	129,1	120,8	93,6
2015	134,5	131,1	97,4
2016	134,5	132,4	98,4
2017	134,5	130,8	97,2

Порівняння фактичної заготівлі деревини та щорічного приросту деревини

Роки	Фактично заготовлено деревини, м³	Щорічний приріст деревини, м³	Відсоток використання щорічного приросту деревини
2013	282139	529850	53,2
2014	277273	529850	52,3
2015	291218	529850	55,0
2016	270711	526860	51,4
2017	283656	526860	53,8

Фактична заготівля деревини та щорічний приріст деревини: порівняльна характеристика

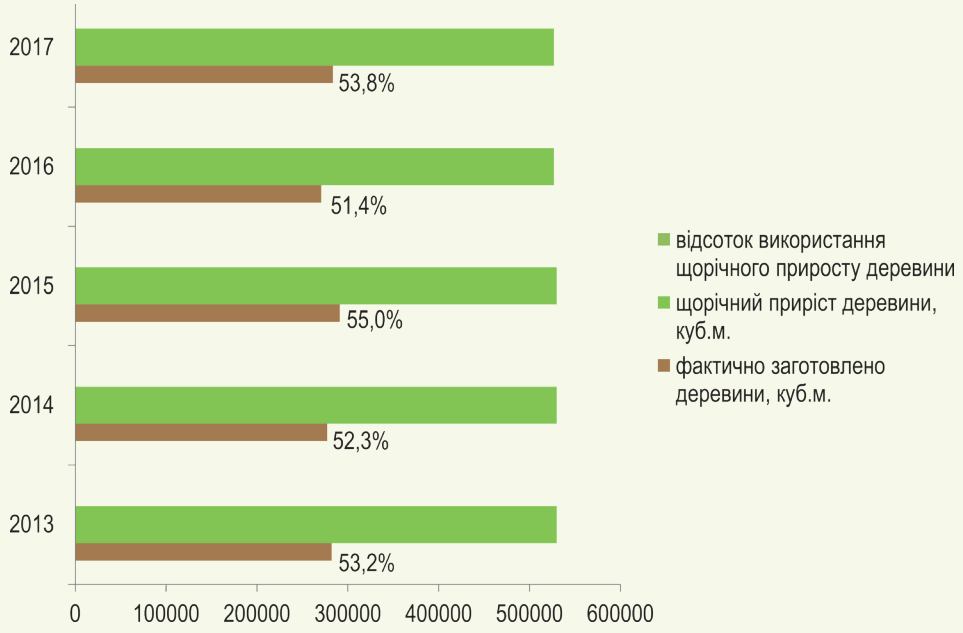

ЗАГОТІВЛЯ ТА ПЕРЕРОБКА ДЕРЕВИНИ

Деревина є основним видом лісових ресурсів. Підприємствами управління щорічно заготовляється майже 237 тис. м3 ліквідної деревини від усіх видів рубок, зокрема від рубок головного користування - 132 тис. м3, з яких 110 тис. м3 твердолистяних порід (дуб, бук, ясен, граб), 13,7 тис. м3 - хвойних та 8,3 тис. м3 - м'яколистяних.

Основними сортиментами при заготівлі деревини від рубок головного користування є пиловник - 30,0% , фансировина для лущення та стругання - 1,3%, будівельний ліс - 0,7%, баланси - 1,6%, техсировина - 9,2% , дрова - 57,2% .

Структура заготівлі деревини від рубок головного користування за деревними породами

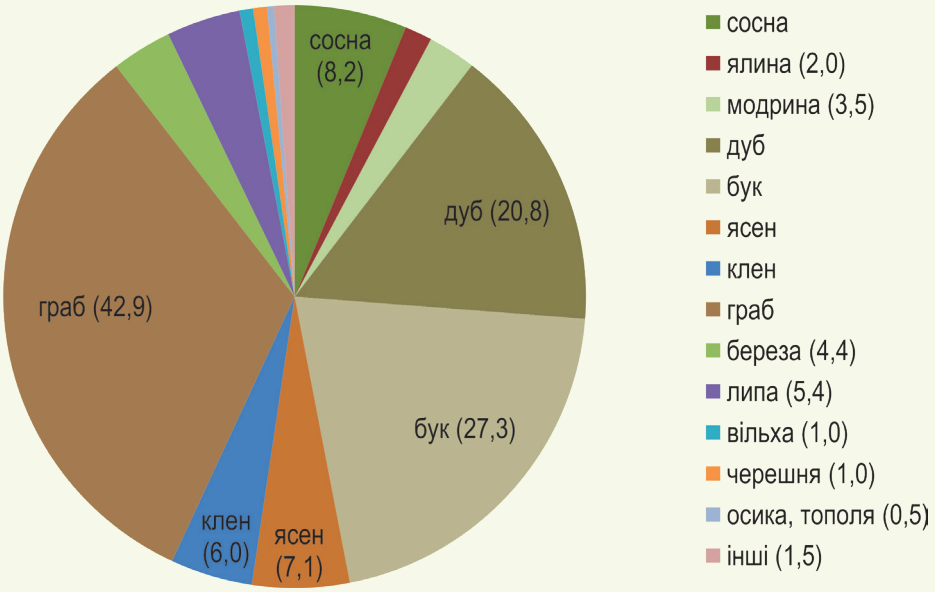

Структура заготівлі деревини від рубок головного користування за сортиментами

Щорічно лісогосподарськими підприємствами області реалізується на внутрішній та зовнішній ринки майже 220 тис. м3 необробленої деревини, із них на внутрішній ринок 144 тис. м3, що становить 65% від загальної реалізації та на зовнішній ринок 76 тис. м3, що становить 35% від загальної реалізації деревини. Для забезпечення функціонування ринкового механізму реалізації необробленої деревини та для задоволення виробничих потреб деревообробної галузі держави в деревній сировині деревина реалізується на щоквартальних аукціонах, крім деревини, яка використовується для розвитку матеріально-технічної бази (будівництво, ремонт) лісогосподарських підприємств - 0,5 тис. м3, деревини, використання якої передбачено колективними договорами, деревини для індивідуального ремонту та будівництва, згідно з поданими заявами - 0,1 тис. м3, деревини для забезпечення потреб соціальної сфери - 2,1 тис. м3, а також деревини для забезпечення потреб виробничих деревообробних підрозділів лісогосподарських підприємств - 14,3 тис м3.

Підприємства управління здійснюють переробку деревини на 5 деревообробних підрозділах. Щорічно переробляється майже 15 тис. м3 деревини, що становить 6% від загальної заготівлі.

Продукції переробки за рік випускається на суму понад 31 млн грн, а саме:

- 1,2 тис. м3 пиляні заготовки;
- 6,8 тис. м3 пиломатеріали необрізні;
- 400 м3 пиломатеріали обрізні.

Із випущеної продукції переробки на внутрішній ринок реалізовується на суму 17 млн грн (55%), на експорт – 14 млн грн.

Всього по управлінні за останні три роки збудовано нових лісових автомобільних доріг II типу з твердим покриттям 8,1 км, відремонтовано лісових автомобільних доріг II типу – 33,2 км.

В 2018 році заплановано побудувати 1,4 км та відремонтувати 10,9 км лісових автомобільних доріг із твердим покриттям.

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД ТА РЕКРЕАЦІЯ

В межах лісового фонду знаходиться 16 заповідних об'єктів загальнодержавного значення площею 20039,2 га та 265 об'єктів місцевого значення площею 20558,4 га. Природно-заповідний фонд управління становить 40597,6 га. Заповідано 25,7% земель лісового фонду області (27,7% земель вкритих лісовою рослинністю).

Охорона та утримання об'єктів ПЗФ забезпечується за рахунок власних коштів лісогосподарських підприємств, у віданні яких вони перебувають.

Осередком та основним полігоном для багаторічних моніторингових досліджень на Тернопільщині є природний заповідник "Медобори", який утворений у 1990 році з метою збереження унікальних природних комплексів Подільських Товтр, генофонду рослинного і тваринного світу, використання їх у наукових цілях та природоохоронній роботі.

Сьогодні в заповіднику розгорнуто дослідження стану екосистем та їх динаміки, також здійснюється розробка необхідних режимів їх збереження. На постійних ботанічних пробних площах та профілях проводяться дослідження флори, рослинності, стану та динаміки популяцій регіонально-рідкісних та червонокнижних видів рослин, на основі чого розробляються рекомендації щодо режимів їх збереження.

Наявність заповідних об’єктів

Найменування	Заповідні об’єкти				Всього	
	Загальнодержавного значення		Місцевого значення			
	к-ть	площа	к-ть	площа	к-ть	площа
Природні заповідники	1	10521,0	-	-	1	10521,0
Дендрологічні парки	1	56,0	3	12,7	4	68,7
Регіональні ландшафтні парки	-	-	3	7405,9	3	7405,9
Заказники	8	9322,5	60	12000,0	68	21322,5
а) ландшафтні	1	386,5	1	19,5	2	406,0
б) лісові	2	5720,0	1	30,0	3	5750,0
в) ботанічні	5	3216,0	30	974,5	35	4190,5
г) загальнозоологічні	-	-	28	10976,0	28	10976,0
Пам’ятники природи	5	119,7	198	745,8	203	865,5
а) ботанічні	3	116,7	163	668,8	166	785,5
б) зоологічні	-	-	3	21,7	3	21,7
в) гідрологічні	-	-	9	12,5	9	12,5
г) геологічні	2	3,0	23	42,8	25	45,8
Парки пам’ятники садово-паркового мистецтва	1	20,0	-	-	1	20,0
Заповідні урочища	-	-	1	394,0	1	394,0
Разом	**16**	**20039,2**	**265**	**20558,4**	**281**	**40597,6**

В користуванні лісогосподарських підприємств управління перебуває 24953 га рекреаційно-оздоровчих лісів, що становить 17,2 % лісового фонду. В межах даних лісів знаходяться цінні природні комплекси, ландшафти, об'єкти з рідкісними видами флори, водоспади, карстові печери тощо. Саме тому, рекреаційно-оздоровчі ліси переважно використовуються населенням для туризму, оздоровлення та відпочинку.

Завданням лісогосподарських підприємств є здійснення заходів щодо збереження, відновлення та охорони цінних природних об'єктів, пропаганди дбайливого ставлення до природи, створення умов для відвідування цих об'єктів із метою оздоровчого, освітнього та культурного розвитку.

Згідно з матеріалами інвентаризації рекреаційних об'єктів, у межах держлісфонду функціонує 12 об'єктів рекреації загальною площею 9,4 га, пропускна можливість (кількість людей, які можуть відпочивати одночасно) становить 300-350 осіб.

На території природного заповідника «Медобори» прокладено та функціонують три екологічно-просвітницьких маршрути: «Гора Гостра», «Бохіт», «До Пущі відлюдника». Для зручності населення екологічні стежки обладнано інформаційними зупинками та вказівниками.

МИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Мисливське господарство в області здійснюють 24 користувачі мисливських угідь на площі 957,2 тис. га, з них 825,4 тис. га (87%) надано в користування 17 організаціям Українського товариства мисливців та рибалок (УТМР), 119,9 тис.га (12%) – державним лісогосподарським підприємствам, 11,8 тис.га (1%) – приватним мисливським господарствам.

В області зареєстровано 18 тисяч мисливців, із них щорічно бере участь в полюванні майже 8,0-8,3 тисяч осіб.

Охорона державного мисливського фонду здійснюється єгерською службою користувачів мисливських угідь спільно з державною лісовою охороною, працівниками поліції та державної екологічної інспекції, іншими структурами відповідно до повноважень.

Основним завданням розвитку мисливського господарства є відтворення, охорона та раціональне використання мисливської фауни. Користувачами мисливських угідь проводиться комплекс біотехнічних заходів, боротьба з браконьєрством та хижаками, штучне розведення тварин у напіввільних умовах із наступним випуском в угіддя, якісний облік мисливських тварин.

Загальні витрати на ведення мисливського господарства в сезоні 2017-2018 років становили 2,34 млн грн.

ЧИСЕЛЬНІСТЬ ОСНОВНИХ МИСЛИВСЬКИХ ВИДІВ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Вид тварин	Область, всього	зокрема (особин)		
		УТМР	державні підприємства	Інші
Копитні всього	**5095**	**2825**	**1476**	**794**
Лось	3	-	-	3
Олень благородний	20	-	-	20
Олень плямистий	42	26	16	-
Муфлон	15	-	-	15
Лань	10	-	10	-
Козуля	3685	2194	956	535
Кабан	1324	605	494	221
Хутрові всього	**62220**	**54676**	**6465**	**1079**
Заєць-русак	38055	33450	4254	351
Білка	2929	2170	655	104
Ондатра	12802	12300	230	272
Бобер	415	140	215	60
Лисиця	2208	1870	286	52
Вовк	11	11	-	-
Борсук	1460	1110	289	61
Видра	490	475	-	15
Куниця кам'яна	1110	1060	-	50
Куниця лісова	1378	890	400	88
Тхір	1362	1200	136	26
Пернаті всього	**266435**	**242415**	**12947**	**11073**
Куріпка	10920	9630	1117	173
Перепілка	24490	23990	-	500
Гуси	930	810	-	120
Качки	96190	86520	5920	3750
Лебеді	1145	1105	10	30
Лиска	54160	47850	1810	4500
Кулики	11510	10500	410	600
Курочка водяна	13030	11050	1680	300
Норець великий	4860	4660	-	200
Голуби	49200	46300	2000	900

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТЕРНОПІЛЬЩИНИ НА 2017-2021 РОКИ

Ведення лісового господарства в Тернопільській області здійснюється на основі «Програми розвитку лісового господарства Тернопільщини на 2017-2021 роки», затвердженої рішенням Тернопільської обласної ради від 10 травня 2017 року № 538.

Програма розвитку лісового господарства області реалізовуватиметься впродовж п'яти років у два етапи: I – 2017-2018 роки; II – 2019-2021 роки.

Першочерговим завданням на першому етапі виконання Програми є вирішення проблеми закріплення за лісокористувачами усіх лісів, що обліковуються в землях державної власності і не надані в користування, а також збільшення лісистості та поліпшення якісної структури лісових насаджень області, залісненння берегових смуг водойм та створення захисних лісосадок уздовж автомобільних доріг.

Для реалізації заходів Програми передбачені кошти в сумі 646,96 млн грн, із яких: 14,05 млн грн – кошти обласного бюджету, 5,05 млн грн – кошти бюджетів Бережанського, Зборівського, Кременецького, Монастириського та Підгаєцького районів та 627,86 млн грн – кошти інших джерел (власні кошти лісокористувачів).

Результативні показники Програми:

- підвищення рівня лісистості, проведення лісорозведення на площі 695 га;
- оформлення правовстановлюючих документів на право постійного користування лісовими землями та землями, наданими для лісорозведення;
- збільшення частки поступових і вибіркових рубок у загальній системі господарських заходів;
- охорона лісів від незаконних порубок та пожеж, захист від шкідників і хвороб;
- організація вирощування садивного матеріалу основних лісотвірних порід, у тому числі із закритою кореневою системою, для потреб лісових господарств та інших лісокористувачів;
- нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів, забезпечення ведення лісового господарства на засадах сталого і невиснажливого використання. Передбачено проведення відновлення лісів та захисних смуг, відповідно до вимог чинних документів, на загальній площі 2860 га, в тому числі державними підприємствами – 2670 га. Проведення рубок формування і оздоровлення лісів на загальній площі 36450 га, при цьому передбачається заготівля деревини обсягом 684,4 тис. м3;

- підвищення стійкості лісових екосистем, забезпечення охорони і захисту лісу передбачає створення мінералізованих смуг, що доглядаються, протяжністю 590 км щороку, проведення лісозахисних заходів на площі 30 тис. га;
- закріплення за користувачами лісів на землях державної власності, які не надані в користування. За даними обліку, таких лісів в області налічується понад 9,8 тис. га;
- вирішення питання зі статусом лісів на самозаліснених територіях адміністративних районів області;
- створення обласного і районних реєстрів земельних ділянок, що можуть бути заліснені;
- відтворення, охорона і раціональне використання мисливської фауни. Передбачається, що обсяг витрат на 1 тис. га мисливських угідь, пов'язаних з охороною і відтворенням мисливських тварин, зросте до 6,3 тис. грн у 2021 році. Кількість диких копитних тварин становитиме 5,4 тис. голів;
- раціональне використання лісових ресурсів передбачає, що в лісах області, на підставі чинної розрахункової лісосіки головного користування, буде заготовлено 796,3 тис. м3 ліквідної деревини;
- будівництво (реконструкція і відновлення) 44,3 км доріг лісогосподарського призначення;

- збереження біологічного різноманіття лісових екосистем на території усіх категорій лісів;
- підвищення еколого-економічної ефективності управління лісами та лісокористуванням;
- забезпечення екологічного виховання підростаючого покоління через активізацію роботи шкільних лісництв, музеїв лісу, еколого-просвітницьких центрів, а також посилення співпраці зі структурними підрозділами з питань освіти, молоді і спорту районних державних адміністрацій з метою екологічного виховання дітей та молоді.

Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства
46000, м. Тернопіль, вул. Багата, 5-А
(0352) 52-30-02, e-mail: terlistr@ukrpost.ua Сайт: ternopillis.gov.ua
Начальник управління - Яремко Олег Павлович

Державне підприємство «Бережанське лісомисливське господарство»
47501, м. Бережани, вул. Замкова, 6
(03548) 2-16-90, e-mail: o-b-l-i-k@ukr.net

Державне підприємство «Бучацьке лісове господарство»
48400, м. Бучач, вул. С. Бандери, 12
(03544) 2-21-09, e-mail: virobnichij_blg@i.ua Сайт: buchachlg.com.ua

Державне підприємство «Кременецьке лісове господарство»
47002, м. Кременець вул. Акімова, 26
(03546) 2-26-22, e-mail: lisgo@ukr.net Сайт: kremlisgosp.com.ua

Державне підприємство «Тернопільське лісове господарство»
46008, м. Тернопіль, вул. Багата, 5-А
(0352) 52-35-62, e-mail: lisgospter@gmail.com

Державне підприємство «Чортківське лісове господарство»
48500, м. Чортків, вул. Шевченка, 42
(03552) 2-34-72, e-mail: chortkivlis@ukr.net

Природний заповідник «Медобори»
48210, смт. Гримайлів, вул. Міцкевича, буд. 21
(03557) 3-12-93, e-mail: medobory@gus.tr.ukrtel.net
Сайт: medobory-reserve.te.ua